

Camí ral

Montesquiu

Ubicació

Comarca: Osona
Emplaçament Creua el terme municipal aproximadament de sud a nord.

Coordenades:

Latitud: 42.109343944757
Longitud: 2.2106138044562
UTM Est (X): 434736
UTM Nord (Y): 4662218

Classificació

Número de fitxa 08131 - 41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Observacions protecció: El Pla especial del Parc del Castell de Montesquiu va ser aprovat en data 30 de juliol de 1986 i publicada la seva aprovació en el DOGC núm. 755 de 20 d'octubre de 1986 i modificat en data en data 2 d'abril de 1998 i publicada la seva aprovació en el DOGC núm. 2.672 de 2 de juliol de 1998. Part del traçat del camí ral al pas pel municipi de Montesquiu es troba dins el límit del Parc del Castell de Montesquiu i, per tant, dins la zona protegida i regulada pel pla especial. Com tot el territori del Parc del Castell de Montesquiu també forma part de la Xarxa natura 2000. La part inclosa dins l'àmbit protegit és fora del nucli urbà.

Data aprovació: dc., 30/07/1986 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada

Titular: Diversos propietaris.
Fitxes associades:
[Carrer Camí Ral](#)
[Parc del Castell de Montesquiú](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dg., 22/01/2023 - 23:45

Descripció

Antic camí ral que creua el terme municipal de Montesquiú aproximadament en sentit nord-sud. La traça d'aquest camí està integrada dins l'actual trama urbana de la població, mantenint fins i tot la denominació en un dels seus carrers. Malgrat no es coneix amb exactitud tot el recorregut del camí, part del trajecte de sud a nord passa pel carrer que porta el mateix nom i que condueix a peu de l'antiga ferreria, on també es localitzaria un antic hostal. Continuaria vers el nord, passant segurament per la plaçola, seguint per la mateixa ribera esquerra del riu Ter, fins a passar pel pont de la Codina per seguir en sentit Ripoll.

A la part nord del terme municipal, antigament el curs de riu Ter definia algun meandre més. En aquesta zona, i en el darrer tram del camí dins el terme municipal de Montesquiú, es conserva un tram de camí paral·lel al riu i a la carretera C-17 que manté una amplada considerable, amb mur de contenció a un costat i restes d'empedrat en alguns punts.

S'atribueix al camí ral i a la construcció d'un primer hostal i una primera ferreria, l'origen del nucli de Montesquiú. Amb el temps, a redós del camí ral es van anar construint algunes cases, que anirien augmentant en nombre fins a configurar un primer carrer que junt amb el Carrer de Sant Boi, es consideren el primer i més antic creuament de carrers de la població, i entorn al qual s'aniria desenvolupant Montesquiú.

Història

Aquest camí ral correspon a la via de comunicació entre Vic i Ripoll, i, per extensió, amb Barcelona vers el sud i amb la Cerdanya cap al nord. Anomenat la "strata cerdana", constitueix una important via de comunicació, "que en temps moderns funcionà com a via de trànsit normal al llarg dels segles XVIII i XIX i passaria a ser el pas natural per la construcció de la carretera de Vic a Ripoll. De fet, "l'any 1799 el tram de Barcelona a Ripoll era considerat de primer ordre a la província (Galadies, 1846, 35-36)" (PADRÓS, 2010: 242)

Carles Padrós (PADRÓS, 2010: 242-243) recull diverses referències documentals publicades sobre la "strata cerdana", i concretament en el tram relacionat amb Montesquiú informa que: "En el recull que realitza Albareda (1983, 43-44), Zamora parla del "...camino de herradura de la villa de Ripoll y demàs pueblos de la Montaña de Vich". Diu l'autor que, tot i les reformes, el camí seguirà pel mateix lloc que l'antic. El partit de Vic acaba a la Farga de Rocafiguera, que es troba a tan sols a mig quart d'hora de Sant Hipòlit. El fet que la carretera es trobi en bones condicions fa n'hi hagi poca informació. Diu el text que fins al lloc de Montesquiú, a cinc hores de la ciutat de Vic, les feines a fer són minoritàries, en canvi de d'aquí fins a la ciutat de Ripoll la feina és major, perquè el terreny està en molt mal estat diu, per les pluges de l'any 1786.

(...) A l'alçada de Sant Quirze de Besora, abans d'arribar al municipi, es té documentat un tram de camí antic, la Cugulera, de difícil atribució cronològica, però el fet de seguir el rei i que l'antiga C-17 passi pel mateix lloc fa pensar en una perduració des d'època romana, si no anterior" (PADRÓS, 2010: 243). La conclusió que en fa Padrós al tram antic conservat prop de Sant Quirze de Besora, permet apuntar un origen per al traçat del camí, inclòs el tram que discorre pel terme de Montesquiú.

Bibliografia

- ANGLADA I FREIXER, ALBERT (1994): Història del poble de Montesquiú. Un itinerari per a descriure els fets, els ambients i els personatges d'un singular municipi català. Montesquiú: Ajuntament de Montesquiú.
- CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I RECERCA HISTÒRICA DE MONTESQUIU (2004-2014) (2015): Montesquiú, el valor de la gent. Ripoll: Maideu, SL.
- FONT I GAROLERA, JAUME (2014): "La xarxa de camins i les comunicacions a Osona al segle XVIII i la vertebració territorial de la comarca". *Ausa*, Vol. XXVI, número 174. Patronat d'Estudis Osonencs. [Consulta en línia: <https://raco.cat/index.php/Ausa/article/view/285314>]
- PADRÓS GÓMEZ, CARLES (2010): Els camins antics i les vies romanes a la comarca d'Osona (Barcelona):Estat de la qüestió, a "Quaderns de prehistòria i arqueològica de Castelló, número 28. [Consulta en línia: <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/261215>]
- PLADEVALL I FONT, Antoni (1978): Montesquiú. Notícia històrica. En el centenari de la creació de la parròquia. Montesquiú: Parròquia de Montesquiú. Impremta Planàs, Sant Hipòlit de Voltregà.
- MOLINA MORENO, José Antonio (1984): Montesquiú al sud del Ripollès. Ripoll: Maideu.

